

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över Tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster för att hantera ökade arbetskostnader till följd av pandemin

Sammanfattning av LOs synpunkter

- LO anser att det uppstår en målkonflikt när skatter används för annat än att finansiera offentlig sektor.
- LO menar att förslaget tränger undan satsningar på utgiftssidan riktade till de grupper som drabbats hårdast av smittspridningen och dess ekonomiska konsekvenser.
- LO pekar på att kompensationen har dålig träffsäkerhet, eftersom den ges till alla oavsett ökade utgifter eller inte.
- LO pekar på att skattesänkningar är en ineffektiv konjunkturåtgärd.
- LO anser att samtliga skatteförändringar bör ske inom ramen för en bredare reform.
- Mot bakgrund av ovanstående avstyrker LO promemorians förslag.

LOs yttrande

Det finns idag nio (9) olika skattereduktioner hänförliga till fysiska personers inkomstskatt. Vidare har regeringen i årets budgetproposition lämnat förslag på ytterligare fyra (4) skattereduktioner inklusive detta förslag. LO vill inledningsvis lyfta att inkomstskatter primärt ska användas för att finansiera den offentliga sektorn och omfördela inkomster. Detta görs bäst med enkla och enhetliga skatter, vilket innebär få undantag och särregler. När skatter får andra syften, som att kompensera för kostnader eller styra mot vissa beteenden, riskerar detta att hamna i konflikt med målet att finansiera välfärden.

LO-förbundens medlemmar har under pandemin drabbats hårdare än de flesta andra yrkesgrupper, både hälsomässigt och privatekonomiskt. Många arbetar inom branscher där man kommer i nära kontakt med många andra människor. Endast några enstaka procent bland LO-förbundens medlemmar har möjlighet att distansarbeta. Region Stockholm har publicerat en analys av hälsoeffekterna från covid-19. Analysen visar att det finns ett tydligt samband mellan att ha ett yrke som inte medger hemarbete och risken att

vårdas på sjukhus för covid-19. Vad LO-förbundens medlemmar framför allt behöver är rimliga villkor vid risk för smitta eller sjukdom, förstärkta ekonomiska stöd till kontaktnära branscher och en permanent förbättring av arbetslöshetsförsäkringen. En skattereduktion för anpassning av hemmiljön har i detta sammanhang en synnerlig låg prioritet.

Skattereduktionen riktas framför allt mot låg- och medelinkomster och upphör helt vid en arbetsinkomst på 500 000 kronor. Avdraget omfattar dock inte sjuka, arbetslösa, föräldralediga eller pensionärer. Detta ger en fördelningsprofil med tyngdpunkt för hushållen i mitten av inkomstfördelningen. Även sjuka, arbetslösa, föräldralediga eller pensionärer kan ha haft behov av att anpassa sin hemmiljö och/eller fått ändrade färdsätt och färdmönster. Det finns inga argument i promemorian som motiverar att dessa grupper ska undantas. Motivet till denna skattereduktion är att anpassningar av hemmiljön till ökat hemarbete samt ändrade färdsätt och färdmönster till och från arbetet kan medföra ökade arbetskostnader för den enskilde. Det finns dock ingen koppling till huruvida individen faktiskt har haft ökade kostnader med anledning av pandemin, vilket gör träffsäkerheten i åtgärden mycket svag. Detta är en generell brist när stöd utformas som skattelättnader istället för på utgiftssidan.

Effekten av denna kompensation försvagas dessutom av att skattereduktionen inte betalas ut förrän i samband med deklaration och uträkning av den slutliga skatten (våren 2022). Om man vill att den tillfälliga skattereduktionen ska beaktas redan vid preliminärskatteavdraget under 2021, kan man dock uppnå detta genom att ansöka om jämkning.

Syftet med åtgärden beskrivs som att både fungera som en kompensation för ökade arbetskostnader och som en stimulans för konjunkturen i stort.

Enligt en sammanställning av beräkningar om betydelsen av offentliga satsningar i lågkonjunktur, som LO-ekonomerna har gjort i senaste utgåvan av Ekonomiska utsikter, är generella åtgärder på skatteområdet den minst effektiva formen av konjunkturstimulans.¹ Multiplikatorerna för offentliga investeringar och offentlig konsumtion är betydligt större. Det beror på att offentlig konsumtion och investeringar direkt påverkar inhemsk efterfrågan. Skattesänkningar, särskilt till grupper med redan goda inkomster, leder delvis till att individer ökar sitt sparande – vilket inte bidrar till tillväxten på kort sikt. I den mån det blir privat konsumtion så innehåller den alltid ett

¹ Se LO (2020), *Ekonomiska utsikter – Arbetslöshetskrisen kräver offensiv finanspolitik*, Hösten 2020.

visst mått av importerade varor – vilket inte bidrar till ökad efterfrågan i Sverige.

Förslaget kostar staten och skattebetalarna 5 miljarder per år 2021 och 2022. LO har väldigt svårt att se att skattesänkningar, om än av tillfällig karaktär, bör prioriteras i detta läge. Staten behöver ta ansvar för att kontrollera smittspridningen, hantera vårdkostnaderna och understödja den ekonomiska återhämtningen med offentliga investeringar och offentlig konsumtion. Detta innebär i praktiken ökade krav på det offentliga åtagandet, vilket på sikt inte kan kombineras med en politik där skattereduktioner är ett återkommande verktyg.

Sverige behöver en skattereform

Vi behöver mer än någonsin säkra den långsiktiga finansieringen av välfärden. Vi måste därmed upphöra med att behandla skatter som något potentiellt skadligt, eller vars enda syfte är att fungera som ekonomiskt styrmedel. Hela skattesystemet behöver ses över.

LO har tidigare välkomnat att Januariavtalet innehåller genomförandet av en omfattande skattereform och anser att eventuella skatteförändringar framöver bör hanteras inom ramen för en sådan reform.

LO avvisar förslaget om tillfällig skattereduktion.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Åsa-Pia Järliden Bergström
Handläggare